

Warszawa, 19 września 2016 r.

Opinia

do ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 274)

I. Cel i przedmiot ustawy

Jednym z celów ustawy jest zmiana przepisów ustawy z dnia:

- 1) 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2016 r. poz. 704);
- 2) 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów (Dz. U. poz. 1160 oraz z 2016 r. poz. 266)

– wynikająca z utworzenia działu: gospodarka złożami kopalin oraz utworzenia części budżetowej 48 – Gospodarka złożami kopalin. W związku z powyższym użyte w różnych przypadkach wyrazy „minister właściwy do spraw energii” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalin”.

Ponadto w ustawie o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego między innymi rozszerzona została definicja wyrażenia „przedsiębiorstwo górnicze” przez objęcie tym pojęciem Kompani Węglowej S.A. – jednoosobowej spółki Skarbu Państwa, wykonującej zadania w zakresie naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego po zakończeniu jego likwidacji, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów. Zmiana ta umożliwi Kompani Węglowej S.A. otrzymywanie dotacji z budżetu państwa na naprawianie szkód górniczych zlikwidowanego zakładu górniczego.

Doprecyzowana została także nazwa zadania finansowanego z budżetu państwa „naprawianie szkód wywołanych ruchem zlikwidowanego zakładu górniczego” polegająca na uzupełnieniu tego przepisu w taki sposób, aby naprawiane były także szkody wywołane ruchem zakładu górniczego w trakcie i po zakończeniu jego likwidacji.

Przedmiotowa ustawa wprowadza zmiany w ustawie z dnia 18 marca 2010 r. o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych (Dz. U. poz. 404 oraz z 2016 r. poz. 266). Zmiany te polegają między innymi na przeniesieniu uprawnień ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa wobec mienia spółek prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych na ministra właściwego do spraw energii.

Ponadto zmiany wprowadzone w ustawie z dnia 30 sierpnia 2013 r. o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów mają na celu umożliwienie finansowania z dotacji budżetowej działań wykonywanych po zakończeniu prac likwidacyjnych w wyrobisku górniczym Piaseczno realizowanych przez Kopalnię Siarki „Machów” S.A. w likwidacji. W związku z powyższym rozszerzony został zakres podmiotów uprawnionych do otrzymywania dotacji o Kopalnię Siarki „Machów” S.A. w likwidacji w Tarnobrzegu oraz wprowadzone zostały związane z tym regulacje dotyczące celu i zakresu dotacji przeznaczonej dla tego podmiotu.

W wyniku wprowadzonych zmian został przedłużony do końca 2020 r. okres dotowania zadań realizowanych przez Kopalnię Soli „Bochnia” Sp. z o.o.

Wprowadzając zmianę w ustawie z dnia 22 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 143) podniesiono limit wydatków budżetowych na lata 2015–2018 przeznaczonych na finansowanie likwidacji kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, a także na restrukturyzację zatrudnienia oraz pokrycie bieżących strat produkcyjnych określonego w ustawie przedsiębiorstwa górniczego w likwidowanej kopalni, zakładzie górniczym lub jego oznaczonej części z 3 mld zł do 7 mld zł.

Natomiast zmiana ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266) ma na celu upoważnienie Prezesa Rady Ministrów do przeniesienia, w drodze rozporządzenia, planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, między częściami,

działami i rozdziałami budżetu państwa, w celu wykonania określonych przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2015 r. poz. 410, 1960 i 2300).

Ponadto w ustawie określono maksymalne limity wydatków z budżetu państwa na realizację zadań i wykonywanie działań wynikających z ustawy o dotacji przeznaczonej dla niektórych podmiotów oraz mechanizmy korygujące w przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, nakładając na ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalin obowiązek monitorowania limitu wydatków.

Ustawa ma wejść w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów, które upoważniają Prezesa Rady Ministrów do przeniesienia, w drodze rozporządzenia, planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa, w celu wykonania określonych przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz przedmiotowej ustawy. Przepisy te wchodzi w życie od dnia 1 kwietnia 2016 r.

Ponadto między innymi wskazane w ustawie przepisy w zakresie przyznania określonych kompetencji ministrowi właściwemu do spraw gospodarki złożami kopalin mają wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2016 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 25. posiedzeniu w dniu 14 września 2016 r. w efekcie rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 722).

Pierwsze czytanie projektu odbyło się 19 lipca 2016 r. na posiedzeniu Sejmu. Następnie projekt został skierowany do dalszych prac do Komisji do spraw Energii i Skarbu Państwa. Efekt tej pracy został zawarty w sprawozdaniu wymienionej Komisji (druk nr 753).

W odniesieniu do przedłożenia rządowego rozszerzono zakres wprowadzanych zmian:

- 1) o zmianę w ustawie z dnia 22 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U.

- poz. 143), która ma na celu zwiększenie limitu wydatków budżetowych w latach 2015–2018 z 3 mln zł do 7 mld zł przeznaczonych na finansowanie likwidacji kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części oraz na restrukturyzację zatrudnienia oraz pokrycie bieżących strat produkcyjnych określonego w ustawie przedsiębiorstwa górniczego w likwidowanej kopalni, zakładzie górniczym lub jego oznaczonej części;
- 2) o zmianę w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266), która ma na celu upoważnienie Prezesa Rady Ministrów do przeniesienia, w drodze rozporządzenia, planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa, w celu wykonania określonych przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2015 r. poz. 410, 1960 i 2300);
  - 3) przez dodanie przepisu upoważniającego Prezesa Rady Ministrów do przeniesienia, w drodze rozporządzenia, planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa, w celu wykonania przepisów niniejszej ustawy;
  - 4) przez wprowadzenie przepisu różnicującego datę wejścia w życie niektórych przepisów ustawy.

Ponadto zostały wprowadzone zmiany o charakterze legislacyjnym i porządkowym.

W trakcie drugiego czytania na posiedzeniu Sejmu 13 września 2016 r. zgłoszono 2 poprawki. Jedna z nich miała na celu usunięcie przepisu, który rozszerzał definicję wyrażenia „przedsiębiorstwo górnicze” o jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, wykonującą zadania w zakresie naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego po zakończeniu jego likwidacji, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów. Kolejna poprawka miała na celu obniżenie limitu wydatków budżetowych w latach 2015–2018 przeznaczonych na likwidację kopalń z 7 mln zł do 4 mld zł. W związku z tym projekt został ponownie skierowany do Komisji do spraw Energii i Skarbu Państwa w celu przedstawienia dodatkowego sprawozdania (druk nr 753-A).

Podczas trzeciego czytania, które odbyło się 14 września 2016 r., poprawki nie uzyskały poparcia.

Za przyjęciem projektu ustawy opowiedziało się 258 posłów, 142 było przeciw, 36 wstrzymało się od głosowania.

III. Uwagi szczegółowe

W art. 13 w pkt 1 wskazano, że art. 5 w zakresie art. 38a, oraz art. 8 wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r., czyli będą obowiązywały z mocą wsteczną.

Zgodnie z § 51 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej przepisowi o wejściu ustawy w życie, który nadaje moc wsteczną ustawie albo jej poszczególnym przepisom, można nadać brzmienie: „Ustawa wchodzi w życie ..., z mocą od dnia ...” albo „Ustawa wchodzi w życie ..., z tym że art. ... z mocą od dnia ...”, albo „Ustawa wchodzi w życie ..., z wyjątkiem art. ..., który wchodzi w życie z dniem ..., z mocą od dnia ...”.

Należy dodać, że art. 13 ust. 2, który również nadaje moc wsteczną określonym przepisom, został zredagowany z uwzględnieniem przytoczonej reguły.

W związku powyższym wydaje się zasadnym rozważenie przyjęcia poprawki w celu prawidłowej redakcji przepisu dotyczącego wejścia w życie ustawy, który nadaje moc wsteczną określonym przepisom.

Propozycja poprawki:

– w art. 13 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) art. 5 i art. 8, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 kwietnia 2016 r.”.

Danuta Drypa

Główny legislator